

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Utenriks- og forsvarskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Dato: 06.02.2015

Vår ref: 15/463 - 2 GLE (15/5243)

Deres ref:

Høringsinnspill til Meld. St. 10 (2014-2015): Muligheter for alle - menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken

Fra: Mellomkirkelig råd i Den norske kirke v/generalsekretær Berit Hagen Agøy

Mellomkirkelig råd (MKR) i Den norske kirke takker for muligheten til å gi innspill til Utenriks- og forsvarskomiteens høring om meldingen «Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken».

Den norske kirke er svært glade for at regjeringen ønsker å styrke menneskerettighetsarbeidet ytterligere i en tid disse rettighetene er under press i store deler av verden. Vi takker for en god melding, og vi ser fram til det videre arbeidet med utarbeidelse og implementering av mer konkrete handlingsplaner.

Fokus på styrking av rettsstaten er viktig og en forutsetning for at menneskerettighetene kan respekteres (s. 10). Vi ser med glede på at Norge fortsatt ønsker å fokusere på FN som den sentrale aktøren på verdensbasis for etterlevelse av menneskerettighetene. I en tid hvor maktbalansen i verden er under endring, er det ekstra viktig å holde fast ved FNs menneskerettighetssystem som et uttrykk for et globalt felles normgrunnlag på tvers av religion, livssyn eller politisk ideologi. Vi verdsetter, og understreker, at meldingen fastholder at de sivile, politiske, sosiale, økonomiske og kulturelle rettigheter er udelelige og gjensidig avhengige av hverandre (s. 8). Den norske kirke har et sterkt menneskerettighetsfokus, noe som er gjenspeilet blant annet i at Kirkemøtet i fjor behandlet en egen sak om kirkens menneskerettighetsarbeid med bakgrunn i en grundig utredning: «Sett undertykte fri! Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene», utarbeidet av vårt menneskerettighetsutvalg.

I dag vil vi særlig fokusere på tre tema: Tros- og livssynsfrihet, næringslivets ansvar og kjønn og likestilling.

Tros- og livssynsfrihet

Den norske kirke er svært positive til at «Individets frihet og medbestemmelse», som en av de tre tematiske prioriteringene innenfor menneskerettighetsarbeidet, eksplisitt omfatter tros- og livssynsfrihet, og at tros- og livssynsfrihet er fremhevet i kapittel 3.2.5.

- For Den norske kirke er arbeidet med minoriteters tros- og livssynsfrihet et prioritert område, og vi støtter norske myndigheters fokusering på dette.
- Tros- og livssynsfriheten er under sterkt press i mange land i dag. Sikring av disse rettighetene forutsetter forståelse av sammenhenger og motsetninger mellom religion, kultur og menneskerettigheter. Vi understreker derfor viktigheten av kompetansebygging på tros- og livssynsfrihet i norsk utenriks- og utviklingspolitikk. Samarbeid med sivilsamfunn og trossamfunn er sentralt i dette arbeidet, og fra kirkelig hold bidrar vi gjerne med kompetanse, erfaringer og globale nettverk.

Næringslivet må forpliktes mer

I rapporten er det fokus på næringslivets ansvar for å sikre at menneskerettighetene respekteres. Dette er viktig, spesielt siden regjeringen varsler at den ønsker i enda større grad å bidra til å fremme norske næringslivsinteresser i utlandet (s. 10). MKR har et sterkt engasjement for økonomisk rettferdighet globalt og fremholder ansvaret Norge og norske næringslivsaktører har for å fremme menneskerettigheter i sin virksomhet utenfor landegrensene.

Med sitt sterke menneskerettighetsengasjement har regjeringen mulighet til å bli en ledende aktør internasjonalt for ansvarlig næringsliv. Vi er glade for den sterke rollen Norge har tatt i å jobbe fram veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (s.55). Men vi ønsker sterkere forpliktelser og bindende avtaler for næringslivet. Vi frykter at Norge fremstår med doble standarder i utenrikspolitikken, hvor vi setter sterke krav til våre partnere i bistandssamarbeid, mens det ikke stilles like sterke krav der hvor vi har betydelige næringsinteresser. Vi ønsker tydeligere handlingsplaner for hvordan norske, statlige og private, næringslivsaktører kan bli forpliktet, ikke bare oppfordret, til å respektere menneskerettigheter.

- Vi ber om tiltak som kan føre til bedre vern for menneskerettigheter ved at det er sterkere forpliktelser for næringslivsaktører, hvor brudd også kan bli sanksjonert.

Kjønn- og likestilling

Den norske kirke er glad for sterkt fokus på utfordringer knyttet til diskriminering på grunnlag av kjønn, kjønnsidentitet og seksuell orientering (kap. 3.4). På dette området har religiøse aktører vært med å undergrave fundamentale rettigheter, men samtidig også arbeidet for å bedre, ikke minst kvinners rettigheter. Som en religiøs aktør kjenner kirken et særlig ansvar for å bidra til å hindre at religion misbrukes til å forsvare menneskerettighetsbrudd.

- Vi vil derfor understreke viktigheten av samarbeid mellom norske myndigheter, sivilsamfunn og religiøse institusjoner for å styrke menneskerettighetene på disse områdene.

Vi vil oppfordre norske myndigheter til å tydelig fastholde kvinners, og ulike minoriteters, menneskerettigheter og samtidig arbeide dialogisk for økt forståelse for religion og kultur slik at disse forholdene ikke bidrar til å svekke menneskerettighetene.

Mottakere:

Utenriks- og forsvarskomiteen

Stortinget

0026

OSLO